

BENSKÖRHET OCH BEHANDLING MED **TERROSA**[®] (teriparatid)

Du har fått denna informationsbroschyr
av din läkare/sjuksköterska

Terrosa
teriparatid 20 µg/80 µl

INNEHÅLL

Om benskörhet

- 4 Vad är benskörhet?
- 6 Vem kan få benskörhet?
- 8 Hur upptäcker man benskörhet?
- 8 Hur går undersökningen till?
- 10 Hur behandlar man benskörhet?
- 11 Vad kan du göra själv?

Om TERROSA®

- 12 Vad är TERROSA®?
- 14 Så här tar du TERROSA®
- 16 Så här förvarar du TERROSA®
- 18 Vilka biverkningar kan du få?

Vad är benskörhet?

Ditt skelett består av levande vävnad som bryts ned och byggs upp igen under hela livet.

När man lider av benskörhet bryts mer benvävnad ned än vad som byggs upp. Det betyder att skelettet blir skörare och man råkar lättare ut för frakturer.

Normal vävnad

Benskör vävnad

Vem kan få benskörhet?

Vid 40–50 årsåldern börjar kroppen att bryta ned mer benvävnad än vad den bygger upp och den utvecklingen fortsätter allt eftersom vi blir äldre. Det är därför som det i regel är äldre människor som drabbas av benskörhet.

Ålder är inte den enda orsaken.

*Vissa sjukdomar som t ex ledgångsreumatism, glutenintolerans och sköldkörtelrubbnig kan påverka utvecklingen av benskörhet.
Det gäller även vissa typer av läkemedel, t ex kortison.*

Kvinnor är mer utsatta än män,
eftersom mängden av det kvinnliga
könshormonet östrogen (som *spelar en
viktig roll i uppbyggnaden av skelettet*)
minskar under klimakteriet.

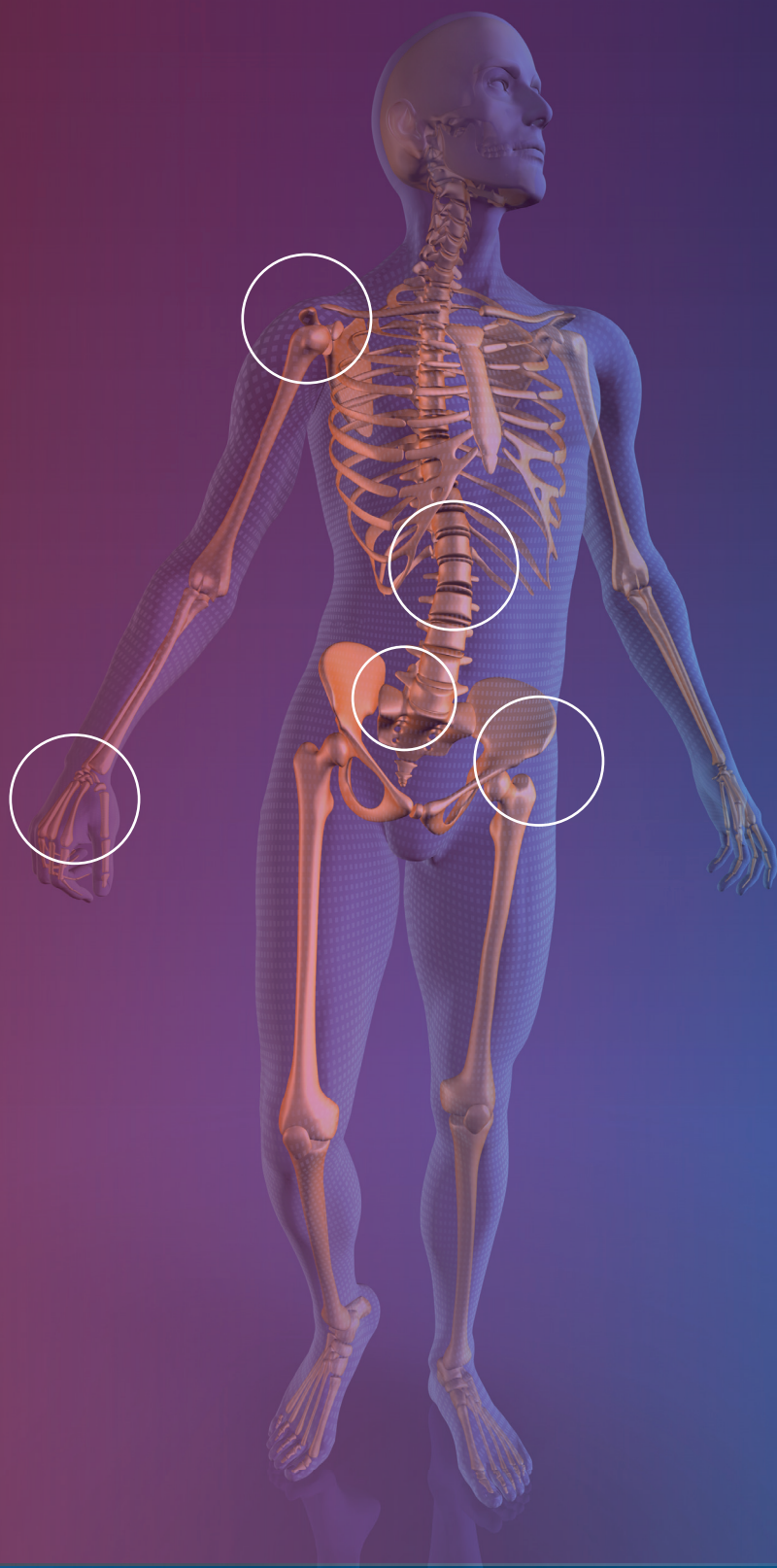

I Sverige räknar man med att cirka
varannan kvinna och **var fjärde man**
under livet får en benskörhetsfraktur.

Hur upptäcks benskörhet?

Benskörhet är en "dold" sjukdom eftersom den ofta inte upptäcks förrän man råkar ut för en fraktur. Frakturer som förorsakas av benskörhet uppstår vanligtvis i underarmen vid handleden, i överarmen vid axeln, i bäckenet, i ryggkotorna eller i höften.

Hur går undersökningen till? Undersökningen genomförs med hjälp av så kallad DXA-skanning eller en BMD-mätning, som är en speciell röntgenundersökning som mäter kalkinnehållet i skelettet. Undersökningen är helt ofarlig och smärtfri.

Hur behandlas benskörhet?

Benskörhet kan inte botas, men behandling med läkemedel kan minska risken för fraktur. Det finns flera typer av läkemedel som verkar på olika sätt. Vilket som passar dig får du reda på av din läkare.

Fallförebyggande åtgärder: För att minska fallrisken bör man se över sin hemmiljö, som exempelvis:

- Är belysningen i och utanför bostaden tillräcklig?
- Är rummet för trångt möblerat?
- Är onödiga/överflödiga mattor borttagna?
- Är underlaget i badkaret/duschen säkert?

**Kalcium och D-vitamin
är viktigt för skelettet...**

men vid benskörhet kan inte enbart kosten täcka behovet. Därför är extra tillskott av kalcium och D-vitamin ofta en del av behandlingen.

Vad kan du göra själv?

Var fysiskt aktiv: Fysisk aktivitet stärker både skelettet och musklerna och det är särskilt de aktiviteter som belastar skelettet som påverkar benmassan. Försök att ändra dina vanor. Ta till exempel trapporna i stället för hissen, och gå den långa vägen till affären. En fysiskt aktiv vardag bidrar också till att man bibehåller sin balans och undviker att ramla och på så sätt skada sig.

Ät sunt och varierat: En kost som är bra för skelettet är rik på kalk och D-vitamin (*t.ex. fet fisk och mejeriprodukter*).

Sluta röka: När man slutar röka förbättras skelettets mineralhalt, som ser till att hålla skelettet starkt. Rökning ökar risken för benbrott, eftersom benvävnaden bryts ned snabbare.

Drick måttligt med alkohol: En alkoholkonsumtion som inte överstiger Socialstyrelsens rekommendationer (9 standardglas för kvinnor och 14 standardglas för män per vecka) medför ingen ökad risk för benskorhet.

Vad är **TERROSA®?**

TERROSA® är ett läkemedel som används för att behandla allvarliga fall av benskörhet hos vuxna. Det används för att stärka skelettet så att risken för fraktur minskar.

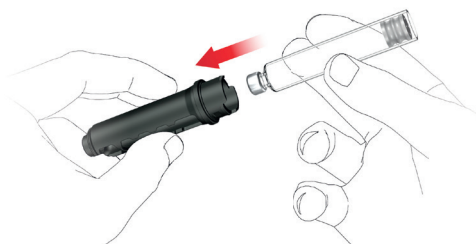
Hur verkar TERROSA®? Terrosa innehåller den aktiva substansen teriparatid som används till att göra skelettet starkare och minska risken för benbrott genom att stimulera benbildning.

Så här tar du **TERROSA®**?

Du tar TERROSA® som en injektion en gång om dagen antingen i låret eller i magen. Försök att få till en fast rutin, så att du kommer ihåg att ta läkemedlet vid samma tidpunkt varje dag. Den normala behandlingstiden för TERROSA® är 18 månader.

Om du missar att ta din medicin, injicera så snart som möjligt samma dag. Använd inte dubbel dos för att kompensera den uteblivna dosen. Följ anvisningarna från din läkare eller sjuksköterska noggrant. Du kan även läsa mer om hur du tar TERROSA® i bipacksedeln.

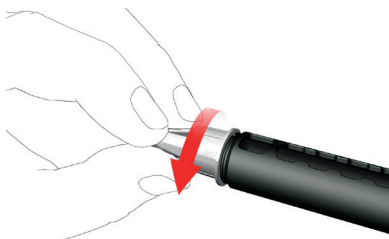
1

När du påbörjar

behandlingen sätter du en ampull med 28 doser i pennan. Du byter ut ampullen mot en ny efter 28 dagar.

Den återanvändbara pennan som du använder för att ta TERROSA® följer med dig under hela behandlingen.

2

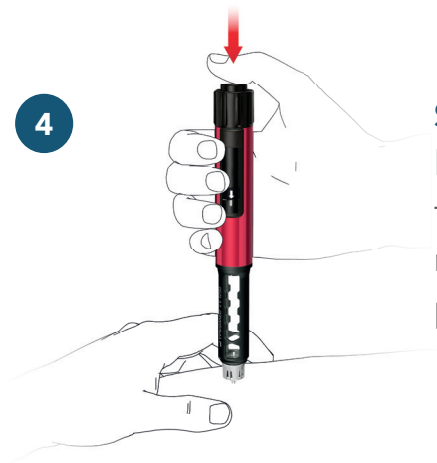
Därefter sätter du fast en engångsnål på den återanvändbara pennan. Detta ska du göra före varje injektion.

3

Vrid doseringsknappen medsols tills det tar stopp.

4

Själva injektionen tar du i låret eller i magen. Du kan ta den både med eller utan mat, beroende på vad som passar dig bäst.

Så här förvarar du **TERROSA®**

Förvara alltid TERROSA® i kylskåp (2–8 °C).

Det gäller både pennan och eventuella extra-ampuller. Använd inte TERROSA® om du har förvarat läkemedlet i rumstemperatur.

Tillsammans med din TERROSA®-penna får du en praktisk kylväska som du kan förvara läkemedlet i när du hämtar din medicin på apoteket.

Samma penna under
hela behandlingsperioden

Ampullen byts
var 28:e dag

Vilka biverkningar kan du få?

Alla läkemedel kan orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem. Om du mår dåligt efter injektionen, prova att sätta eller lägga dig ned tills du känner dig bättre. Blir du inte bättre ta kontakt med din läkare.

Om du känner obehag runt injektionsstället såsom hudrodnad, smärta, svullnad, klåda, blåmärken eller mindre blödningar, bör de försvinna inom några dagar eller veckor. Annars bör läkare kontaktas.

▼ Detta läkemedel är föremål för utökad övervakning.

Vanliga biverkningar (kan påverka 1–10 av 100)

- Illamående, huvudvärk och yrsel
- ökade kolestrol-nivåer i blodet
- depression
- nervsmärta i benen
- svaghetskänsla
- svindelkänsla

**Vill du veta mer om biverkningar,
läs bipacksedeln för TERROSA®.**

- ökad svettning
- muskelkramper
- nedsatt energi
- trötthet
- bröstsmärta
- lågt blodtryck
- halsbränna (smärta eller brännande känsla nedanför bröstbenet)
- andfåddhet
- kräkningar
- bråck i matstrupen (hiatusbråck)
- lågt hemoglobin eller lågt antal blodkroppar (anemi)

TERROSA® kan öka nivån av kalcium i blodet eller urinen. Tala med läkare innan eller under tiden du använder TERROSA® om du ständigt har illamående, kräkningar, förstoppning, låg energi eller muskelsvaghet, lider av njursten eller har haft njursten tidigare eller lider av njurproblem. Tala också om för läkaren om du använder, nyligen har använt eller kan tänkas använda andra läkemedel.

Vill du veta mer om benskörhet
eller **TERROSA®**? Tala med din
läkare eller sjuksköterska.

Du hittar mer information om TERROSA® på fass.se.
Läs bipacksedeln noggrant. Om du har frågor om
TERROSA® kan du alltid kontakta läkare eller apotek.

Du är även välkommen att kontakta oss på tel 08-506 394 76
eller via e-post: medinfo.se@gedeonrichter.eu

GETE_700191 TER-FEB21-SE-20146-1

GEDEON RICHTER

Barnhusgatan 22, 111 23 Stockholm, Sweden. T: 08 611 24 00.